

# TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

## ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.  
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.  
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la  
Administrațiunea tipografiei archieșcesane Sibiu, strada Măcelarilor 45  
Correspondențele sunt a se adresa la  
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.  
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

## INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori  
30 fl. rëndul cu litere garmond

## Reuniunile tinerimii.

Sibiu, 30 Martie n.

Ministrul de culte și instrucțiune publică a adresat nu de mult un circulariu mai lung tuturor inspectorilor de școle din țară, în care le pune la inimă înființarea de *reuniuni* sau *cluburi*, recrutate din tinerimea eșită din școală, pretutindenea unde pe sate se află școle de stat.

Ideia lansată e una din cele mai bune și mai salutare, care pôte fi realizată și acolo unde nu se află școle de stat, — în comunele în cari școlile sunt *confesionale*, — de aceea ne ținem de datoriță a schița pe scurt cuprinsul circulariului ministrului de culte și instrucțiune publică dat în direcția acésta.

Ministrul a venit la convingerea, că semina bună, semănată în școală nu pôte aduce rodele dorite, dacă tinerimea eșită din școală e lăsată de capul ei, — și că generația tineră trebuie ținută sub supraveghere și după ce a încetat a mai fi obligată să umble la școală, fiind-că numai așa pôte fi împedată în a se sëlbatăci de nou, a-și însuși obiceiuri rele, a se deda la fapte imorale și a deveni în urma tuturor acestora, nu folositoare, ci păgubitoare omenimei.

În scopul acesta a contemplat deci ministrul *reuniunile tinerimii*, asupra cărora atrage acum atențiunea inspectorilor de școle, ca asupra unor instituțiuni de mare însemnătate din punct de vedere *educativ* și *moralizatoriu*, și i provôcă să caute, ca pretutindenea să se organizeze astfel de reuniuni.

Scopul principal al acestor reuniuni, din cari au să facă parte toți tinerii din sat, eșii din anii de școală, și cari vin organizate pe baza statutelor acceptate din partea totalității sau a majorității membrilor, cu ocaziunea constituirii, — are să fie acela, ca prin conferențe populare, prin prelegeri ținute din toți ramii științei, tinerimea din sat să fie pusă în poziția de a-și

pute lărgi cercul cunoștințelor câștigate în școală, de o parte, ear' de altă parte să fie adusă acolo, ca vremea liberă de care dispune în Dumineci și sârbători, și în serile lungi de eamnă, să nu o petreacă în trândăvie sau spre plănuierea de lucruri rele și necuviințose, ci spre conservarea și întărirea *vieții morale*, ale cărei baze i-s-au pus în școală.

Natural, că greutatea va avé să zacă pe umerii învățătorului, în fiecare sat, de la a cărui pricepere și bun tact va depinde, ca toți tinerii să se grupeze în jurul său și să se facă membri la reuniune. Tot de la priceperea lui depinde, că ce teme să fie tratate în conferențele ce le va ține tinerimei, pe înțelesul tuturor; dar' un lucru îl oprește ministrul de culte și instrucțiune publică, din capul locului, anume: atingerea de chestii *politice* sau *confesionale*, două terene, pe cari reuniunile tinerimii nu pot să păsescă.

Pentru a atrage tinerimea din sat și a-i face așa zicând *necesară* întrarea în reuniune, circulariul ministrului dispune mai departe, ca în cadrele activității acestor reuniuni să se formeze *coruri*, și să se dea reprezentațiuni *teatrale* de diletanți.

De sine înțeles, că va trebui să se facă întrebuintare cât se pôte de mare și de *biblioteca școlară*, pretutindenea, — ear' pentru-ca succesul să fie pe deplin mulțamitoriu, e de așteptat, ca inteligența din sat să dea învățătorului tot ajutorul posibil la organizarea reuniunii.

În fine, ministrul pune în vedere, pe sêma învățătorilor cari își vor câștiga merite în jurul organizării și conducerii astorfel de reuniuni, — *premii* acordate din banii statului, îi face însă totodată atenți pe toți, că mult mai mare de cât remunerația primită de la stat va trebui să fie cea dictată de *conștiința* fie-cărui învățătoriu, că și-a împlinit o mare misiune prin aceea ce a făcut, contribuind foarte mult la asigurarea viitoriului statului din care face parte.

Cum am spus, dispozițiile acestea se refer numai la învățătorii de stat;

dar' ideea fiind bună și în parte și până acuma îmbrățișată pe multe locuri din partea învățătorilor și a preoților nostri, — am ținut să o comunicăm cetitorilor, pentru-ca acolo unde se mai pôte, să fie pusă în practică și din partea ômenilor nostri. Deosebi acolo, unde sunt și școle de stat, realizarea ei se *împune*.

## Din protopresbiteratul Turzii.

— Conferență preoțescă. —

— 7 Martie v.

(Fine).

Cum și prin ce mijloce s'ar puté constata activitatea organelor bisericesci, în prima linie a preotului?

Pentru constatarea, că întru cât preotul și-a îndeplinit chemarea și întru cât a pus în aplicare și cu ce succes conclusele luate în conferență, se primesc concludus confer. din 1900, 13 Novembre, unicul, care după părerea mea e mai ducătoriu la scop, și adică: se alege o comisiune de 11 membri. Comisiunea acésta se împarte în 4 subcomisiuni și tot asemenea și comunele din tract se împart în 4 părți. Subcomisiunea I, (Vincențiu Orăsan și George Costin) va merge în comunele: Agârbiciu, Agriș, Muerău, Bănaie, Turda, Cristii, Sân-Mihaiu; sub comisiunea II, (Ioan Hoportean, George Mureșan și Vasiliu Crișan) va merge în comunele: Feldiôra, Cucerdea, Vaidasig, Decea, Hidis, Cégz, Hărăstăș; subcomis. III, (Ilie Șerban, Vasile Orăsan și Andreiu Badiu) va merge în comunele: Micloșlaca, Ciunga, Uioara, Ațintii, Găbud, Cheța, Sâniacob, Petrilaca și Botez; ear' a IV subcomisiune cu preoții: Petru Șeulean Vasile Stănescu și Eulampiu Negrea, va merge în comunele: Soat, Sopor, Frata, Miheș, G. Cristur, Ludoș, Ciudiu.

Aceste comisiuni au să se presinte în comunele menționate peste vară în ore-care zi de sârbătoare sau duminecă, și un membru va avé să predice în biserică după sf. liturgie despre obiectul cel mai potrivit, ear' alt membru va ține după bis. o prelegere practică poporului în sensul concluser conferenței preoțesci. Aceste comisiuni vor controla starea bis. și a școlilor noastre confesionale, precum și a ceea, că cum se ad-

ministrăză averile bisericilor etc. etc. și despre toate acestea au să facă raport la conferența viitoare.

Ar fi de dorit, ca comisiunile acestea să fie cât mai amănunțite în cercurile lor și cu cea mai mare esactitate la facerea rapórtelor.

După încheierea discuției în acest obiect trecându-se la ordinea zilei, președintele și conferința cu părere de rău constată că dintr-țeei 3 preoți însărcinați la lucrarea de teme din domeniul afacerilor noastre preoțesci a fost present numai Domnul Andreiu Badiu. Onoratul Domn paroch Andreiu Badiu fiind însărcinat cu lucrarea temei: „Activitatea preotului ca învățător”, s'a achitat bine de acésta sarcină. Ostenéla DSale membrii conferenței i-au rêsplătit-o cu vii urări de „să trăescă”.

După acestea preotul Ioan Hopârtean îndemnat de stima și venerațiunea cu carea datorim vrednicului nostru cap suprem bisericesc I. P. S. S. Dlui Ioan Metianu, fiind sigur că în acésta privință va întimpina consensul tuturor membrilor conferenței, face propunerea, ca din incidentul acestei conferențe să se adreseze Excelenței Sale pe cale telegrafică o adresă de aderință. Se primesc cu însuflețire și cuprinsul telegramei se stabilesc astfel:

— „Din incidentul conferenței preoțesci de azi, pentru părintescile sfaturi, depunem omagiul nostru de fiescă supunere și loialitate și Vê urăm mulți fericiti ani. Preoții din tractul Turzii.”

Cu acestea finindu-se obiectele puse la ordinea zilei pentru acésta conferență, președintele în termeni călduroși mulțamesce membrilor pentru buna înțelegere, zelul și interesul manifestat în acésta conferință și îi rógă că după ce vor merge acasă, cu cea mai mare esactitate și sfîntenie să și îndeplinescă unul fie care sfânta și sublima chemare, și încheie conferința la 5 și 1/2 ore.

Preoțimea, mulțamită și cu convingerea în piept s'a depărtat, că sub înțelepța conducere a actualului nostru șef tractual ne vom puté avênta și noi Românii din acest tract la gradul acela de cultură, la care celelalte națiuni deja de mult s'au avêntat.

Mureșanul.

## FOIȘORĂ

### EPITAFURI.

(Urmare și fine.)

Ceea-ce e însă mai remarcabil, este faptul, că chiar bărbaților mari sau le lipsese epitafurile cu desêvêșire sau dacă au, acestea se reduc tot la partea sentimentală. Cu toate că — escepționând deocamdată alte neamuri și rămânând numai la noi — ce epitafuri mărețe și de valoare istorică sau literară s'ar puté săpa la mormântul unui Șaguna,\* Iancu, Alexandri, Bălcescu, și mai câți alți bărbați celebri ai națiunii noastre!

Singurile inscripțiuni epitaface vrednice de marcat la noi sunt cel mult acelea, puține la număr, ce și-le-au compus câțiva literați sau poeți mai vechi, până ce erau încă în viață.

Astfel în primul loc ar fi să amintim epitaful înflăcăratului nostru dascăl de odinioară George Lazar din Avrîg. Il reproducem de-și suntem de convingerea, că e în deobșce cu-

noscut. Se află gravat pe pētra lui mormântăla din locul natal și sună astfel:

„Viețuitorule!  
Stai puțin și te opresce  
Apoi te gândesce  
La trista omului sôrte  
Neprăgetătoare môrte.  
Ce ești astăzi eu am fost  
Asta sê-o știi de rost;  
Ce sunt acum tu vei fi  
Când ceasul îți va veni!”

De asemenea iscusitul nostru soriitor popular Anton Pann încă și-a compus înainte de môrte epitaful următor:

„Aici s'a mutat eu jale  
În cel mai din urmă an  
Cel ce 'n scrierile sale  
Se subșcrie, Anton Pann.  
Acum mâna-i încetéză,  
Ce la scris mereu ședea,  
Nopti întregi nu mai lueréză  
La lumină cărți sê dea.  
Împlinindu-și datoria  
Și talentul neîngropând  
Și-a făcut călătoria  
Dând altor în lume rënd.”

Nu știm dacă i-s-a pus ori nu la mormânt, dar' îl amintim fiind-că conține sincere și prețioșe destăinuiri cu privire la firea, talentul și neobosita activitate literară a istețului poet din popor. Ear' printrê șire pare-

că se ascunde aceea modestie frumoșă, caracteristică tuturor literaților nostri din veacurile trecute.

În direcția acésta de a-și compune epitaful propriu lumea a mers atât de departe, în cât mulți și-au făcut epitafuri de cuprins comic și hazliu. Așa am cetit că un baron cu numele Isidor, era un bărbat de spirit și tare bun de gură. Tota lumea îl cunosccea de mare cavalier, dar' de regulă cu puțin bani la chimir. Înainte de a muri el și-a compus epitaful acesta:

„Ici dort  
Isidor  
Qui n'avait  
Jamais  
Assez d'or.”

(Aici dôrme Izidor care nu avea nici odată bani destui.)

S'ar puté înșira tot aicea și mărețele inscripțiuni săpate în interiorul templului spiritistic al Iuliei Hașdeu, neîntrecute prin adâncimea și frumșeța ideilor ce cuprind. Reproducem spre pildă numai una:

Legea morală.

Iubesc și 'ți ajutâ neamul  
Iubesc și ajutâ pe cel ce te ajutâ și te iubesc  
Și ajutâ fără a precugeta la folosul tău.

Tot în chipul acesta formulată în câte-va rënduri esența legii religioșe, filosofice și sociale.

Pe lângă acestea vor mai fi și altele, însă de mai puțină valoare.

Dar' cu toate astea nu se pôte susține, în mod absolut, că rătécind prin cimiteru nu ai găsi și câte-o inscripție frumoșă și captivătoare. Din contră se găsesc ici-colea versuri epitaface pline de o duioșie isvorită din simț curat.

Astfel am vêđut pe crucea mormântului în care durmea un copil mic epitaful:

Dorul mamei dor!

Sunt trei cuvinte numai, dar' când ești întrê morminte și le cetesci îți sugeréză o impresie adâncă, pentru-că în ele e depusă totă jalea și durerea unei inime de mamă iubitoare, care și-a pierdut un odor de copil, drag ca lumina ochilor. Și acésta durere crudă se exprimă printr'o singură esclamațiune. Acésta e ceea-ce 'i împrumută frumșețe și măresce efectul epitafului.

Am mai cetit pe o pētră mormentală epitaful: La revedere!

Două cuvinte. Ele conțin însă întregă credința bisericii creștine privitoare la ne-

\* Durere însă, că nici nu ar fi pe ce să se graveze!

## Din protopresbiterate.

— Sinodul protopresbiteral din Orăștie. —

— 25 Martie n.

Sinodul protopresbiteral al tractului nostru s'a ținut în Orăștie, la 22 Febr. v.

S'a deschis la orele unsprezece.

Prezenți au fost numeroși membri de la sate, atât din cler cât și mireni, — ear' membrii sinodali, cari mai cu seamă reprezintă inteligența română din Orăștie, — au lipsit de la sinod și de astădată.

Instructiva cuvântare de deschidere, rostită de Prea Onoratul domn protopresbiter Vasile Domșa, a fost cu atențiune ascultată.

După deschiderea ședinței și după constituirea prescrișă și obicinuită, a urmat raportul general protopresbiteral, despre starea protopopiatului în decursul anului 1901.

E o lucrare clară acel raport și scote la ivelă în colorii cât de vii starea faptică a protopopiatului.

Îndată după citirea raportului s'a procedat la verificarea membrilor mireni ai sinodului, aleși pentru restul periodului, cu combinarea comunelor din fostul tract al Geoagiului, alăturate la tractul Orăștiei. A zis cu acest prilej membrul din cler Ioan Moța din Orăștie, că ar fi fost bine dacă începerea sinodului s'ar fi făcut mai de dimineață.

A avut dreptate preotul I. Moța, pentru-că în adevăr, esbauriarea programului unui sinod protopresbiteral nu se poate face temeinic și cu folos în timp scurt de o oră sau două.

A urmat cenzurarea raportului protopresbiteral, în firul căreia tot preotul Ioan Moța a dat espreiune ideei, ca competentele noastre autorități bisericesti să fie rugate a facilita despărțirea bisericescă a celor divorțați pe cale civilă, și spre scopul acesta în deosebi să ștergă sau cel puțin să reducă spesele împreunate cu despărțirea bisericescă.

Hotărât că ideea sulevată de domnul preot Moța e vrednică de totă lauda, fiind-că ea are în vedere cununia sau căsătoria și bisericescă a tuturor acelor indiviți sau creștini de ai noștri, cari după divorțarea civilă au făcut sau vor face o altă căsătorie asemenea civilă.

Dar' a greșit preotul Moța, când în motivarea sa a ținut să se provoce la anumite cazuri concrete, ceea-ce a dat ansă la animosități chiar în durata sinodului protopresbiteral.

După preotul Ioan Moța a vorbit preotul Simeon Săcărea din Jibot. Domniasa și-a exprimat dorința, ca în viitor să se amintescă în raport cu numele acei învățători, cari arată sporiu bun, cum și aceia cari arată sporiu slab sau neîndestulitor în ale creșterii și învățământului școlar.

Dorința preotului Simeon Săcărea a dat ansă membrului mirean Ioan Lucăcel, învățător în Balșa, a accentua necesitatea, ca cei chemați a clasifica pe învățători după sporiul făcut, să caute, că ore sporiul slab ce s'ar arăta provine el din neglijența și din lipsa de zel a învățătorului, — sau provine din unele sau altele împregiurări nefavorabile învățământului, întră cari în prima linie e

murirea sufletului și la viața cea vecinică de dincolo de mormânt — partea eshatologică a dogmaticii creștinesci. În această residă însemnătatea lor. Ele ascund totodată și o dulce mângâiere pentru cei rămași, mângâierea ce o dă speranța în revederea de după moarte.

Dar' și acestea sunt de tot rari.

Din motivul acesta credem că preoții noștri încă ar pute face mult în punctul acesta, căutând, ca eventualele epitafuri ce se compun unor bărbați distinși, să fie de așa, ca să cupindă ceva din caracterul, virtuțile sau activitatea celui răposat, cu un cuvânt să aibă o ore-care valoare reală, ear' nu să rămână tot după șablonul cel vechiu și obicinuit.

Nu trebuie să cuprindă mult, dar' ceva caracteristic și instructiv, ceva ce se-ți dee și de gândit.

George Tulbure.

## Vorbe înțelepte.

Omennii se cunosc numai la întâmplări: vitezul la război, înțeleptul la mânie și prietenul la cas de primejdie.

a se privi neregulata salarizare a învățătorului, ceea-ce în unele locuri mai obvine și acuma.

Dorința preotului Simeon Săcărea și părerea învățătorului Ioan Lucăcel a dat ansă unei înfocate, dar' pentru aceea obiective interesante și instructive discuțiuni.

Ioan Lucăcel, apărându-și părerea a rostit forte adevărate zicere, că: „gura flămândă, nu bucură cântă!“ ear' preotul Manasie Iar din Simeria a zis întră altele, că prin sörtea miseră numai zelul, diligența și voința omenilor extraordinari nu pöte fi frântă, — dar' zelul, diligența și voința omenilor de rând, de regulă se frânge, sau în cel mai bun cas slăbesce.

A zis preotul Manasie Iar și aceea, că precum la ori-ce fel de slujbași, așa și la învățătorii noștri forte nimerit se pöte aplica zisa Scripturii: „Mulți chemați, dară puțini aleși“, — ceea-ce va să zică, că precum între ori-ce fel de slujbași, așa și între învățătorii noștri sunt puțini cei aleși sau cei extraordinari, al căror zel, diligența se nu o pöta frânge miseriile provenite din neregulata salarizare.

Nu caut, că în cât e adevărat sau neadevărat ceea-ce a zis învățătorul Ioan Lucăcel și preotul Manasie Iar, ci mergând mai departe amintesc, că preotul Simeon Săcărea discutând, a descoperit că domnia-sa cu mult înainte de începerea anului școlar se duce de repetite-ori pe la omenii mai cu stare în comună și neîntrerupt insistă, ca ei să deie ceea-ce datorază ca plată învățătorască, pentru anul școlar ce urmează, — și că pe la cei sëraci se duce cu asemenea scop atunci, când scie că ei au și pot da. Dînsul a zis, că în acest chip a ajuns la rezultatul, că epitropia în fiecare an școlar, atât în timpul când se începea școla, cât și preste întreg anul școlar avea în îndestulitoră măsura bani adunați din arunc spre scopul salarizării învățătorilor.

Sinodul protopresbiteral din Orăștie a recunoscut bună calea acăsta, și a consimțit cu preotul Manasie Iar, când acela și-a exprimat dorința, ca:

Prea Onoratul domn protopop tractual, sau autorizat domniei sale, în viitor să învite cu ocaziunea esamenului școlar pe fiecare preot care e director preste o școală, al cărei învățătoriu se plătește din arunc, ca să procedă precum procede domnul Simeon Săcărea, zelosul și harnicul preot din Jibot.

Dacă tuturor preoților le va succede a mijloci, ca învățătorii să fie regulat salariați, și dacă totuși în viitor s'ar ivi și de cei cu sporiu slab în ale învățământului școlar, — atunci hotărât că asemenea iviri nu ar fi decât urmarea lipsei de zel și vocațiune, și a neglijenței, — cari nu așa precum zice părintele Săcărea, ci altcum ar fi să se pedepsescă.

Venind rëndul la alegerile anunțate în program, a membrilor în scaunul protopresbiteral, s'au ales preoții: Ioan Popovici din Gelmar și Nicolae Andrei din Căstău, ear' defensor matrimonial s'au ales avocatul Dr. Aurel Vlad, director al bancei „Ardeleana“.

Cei aleși sunt omeni a căror purtare și reputațiune alasă e garanță că dînșii își vor împlini chemarea cu deplin zel și deplină pricepere.

Terminându-se agendele, sinodul protopresbiteral s'a încheiat la 1 oră p. m. între cuvintele: „Să trăiască!“ rostite la adresa Prea Onoratului domn protopop tractual, Vasile Domșa.

După încheierea sinodului, membrii sinodali, în urma invitații făcute, s'au dus la casa și masa Prea Onoratului domn protopop.

În decursul mesei Prea Onoratul domn protopop Vasile Domșa a toastat pentru sănătatea și îndelungă viața Escelenței Sale, Inalt Prea Sfințitului nostru Domn arhiepiscop și metropolit Ioan Metianu; preotul Ioan Popovici a toastat pentru Prea Onoratul domn protopop Vasile Domșa și pentru familia aceluia. A toastat și preotul Manasie Iar. Toastul lui a culminat în exprimarea dorinței, ca la viitoare ședințe ale sinodului protopresbiteral să participe și acei membri, cari având vaste cunoștințe și bogate experiențe privitoare la lucrurile și afacerile de caracter constituțional, să arate membrilor mai ales celor de pe sate, calea ce duce către corecta exercitare a drepturilor și drépta și conșciențioasă împlinire a datorințelor prescrise, respective

cuprinse în fundamentala și forte prețioasă noastră carte de legi, numită: Statutul organic.

La 3 și jumătate ore p. m. cei întruniți la casa și la masa ospitală a Prea Onoratului domn protopop s'au dus fiecare la ale sale, cu mângâierea, că prezentându-se la sinodul protopresbiteral și-a împlinit o frumoasă și prea plăcută datorință, cum și cu bucuria că întâlnindu-se cu prieteni și cu frați de un sânge și de o lege, a avut parte de o zi dintră cele mai fericite.

Un preot.

## Căile întunerecului.

de

Ioan Paicu învăț.

(Urmare și fine.)

Rêul cel mai mare, care mai curând sau mai târziu totuși ne va arunca în abis, este, că fățarnicii, slugitorii interesului și toți cei la fel cu ei, dacă 'și știu juca bine rolul, totdeauna din ori și ce luptă es — triumfători —!

Căci popularitatea câștigată în felul espus mai sus nu scutéză, cum își împlinesc datorințele, ce fapte au la activul lor și ce rezultate se vëd în urma muncii lor?! Și astfel se întâmplă, că și cei de „sus“ nu pot judeca după merit activitatea fățarnicilor; căci slăbiciunea lor e arătată ca mare strădanie, păcatele ca virtuți, fiind-că în toate acțiunile fariseilor interesul e supremul judecător și criteriul faptelor e egoismul lor.

Se întâmplă apoi, cum am mai zis; că omul căruia caracterul și francheța sa înăscută nu-i îngăduie masca fariseismului, e calumniat ba chiar și pedepsit une-ori. . . . ! Ear' uitându-ne în oglinda vieții omului fariseu, dăm de esagerări măiestrite, menite pentru speculă. Cu acestea narcotisează spiritele observătoare și astfel credem cu toții, că tot mai mult ne apropiem de idealul sublim și măjestos și numai prin concursul lor!?

Concluziunea este deci, că: Vëdând indiviții, că înzădar combat fariseismul și iau poziție față de reprezentanții lui, căci tot el triumfă: întră cu toții în apele dulci, pe pământ — mântuitoare —; dar' pentru esistența unui popor nefaste, și pentru viața cea viitoare osânditoare — ale fariseismului.

Deci pe pământ fariseismul sapă la rădăcina pomului nostru național și a demnității noastre naționale. Ear' dincolo de mormânt va fi venin amar sufletului.

Am intrat în aceste ape mulți, popor și inteligență, fiind-că românul zice: „Pân' la D-zeu te omöră sfinții!“

Și când e preocupat de acăsta idee, nu se mai cugetă și la frasa exprimată tot de el:

„Asta-i lume de trăit  
Ceealaltă de plătit“.

Fățarnicul este totdeauna și invidios. Ear' pentru a-și pute ajuțe scopurile sale sinistre este încunjurat totdeauna de indiviți clevetitori, sau calumniatori. Eată dară din un păcat isvorite alte două — invidia și calumnia.

Cel ce în virtutea meritelor sale nu e în stare a-și ajuțe apogeei mării, cearcă a triumfa în contul onestității, conșciențioșității și a sincerității altuia. Multe ființe respectate, iubite și stimate de toți, cei ce le cunosc; au cădut jerfa fățarnicilor invidioși și calumniatori.

Păcatele acestea se infiltră de tot ușor în sînul ori-cărui individ, fie chiar și unul dintră cei mai onști. Căci îndată ce va isbui fariseul stăpănit de invidie, cu ajutorul secundanților săi calumniatori, a încăleca pe blândul „Asin“ și amatorii săi 'i vor striga „osana“, — vrënd, nevrënd, să vor supune și alte persoane. Ear' cuvintele „Sunt nevinovat“, cu cari adese-ori se scusă inocentul, nu sunt destul de tari pentru a potoli flacăra aprinsă de calumniatori, pe carea cu destulă îngrijire o știu susțină aprinsă.

Invidia și calumnia sunt surori nedespărțite, căci este știut, că numai cel-ce te invidiază are și interes a te calumnia.

Calumniatorii sunt de mai multe feluri. Cei mai periculoși, atât pentru indiviți singuratici cât și pentru sdruncinarea moralității publice în general, sunt cei-ce calumniează din obligămint față de farisei sau alți interesați. Pentru astfelu de monstri nu mai esistă păcat

un mai esistă onore și nici lege morală, di-vină ori umană, care să-i împedecă rolul de calumniatori. Pentru că un astfel de om e într'un mod sau altul deobligat față de cel interesat a strica reputațiunea celui onest și sincer, și astfelu lucră totodată și în interesul său.

Adese-ori astfelu de actori nedemni îmbracă și ei masca fariseismului ca și principalul lor și întră în societatea omului cinstit și nedatat cu fățarnicia, numai ca să pöta mulțami caprițiul său, sau al celui interesat de la care deprinde și el într'un felu sau altul.

Ori-și-cât s'ar pără de puțin periculoase aceste săgeți ale diavolului privite de la distanță, totuși sunt funeste de tot pentru cel condamnat a le suferi în tăcere. Căci o eventuală pedepsire cât de aspră a vanitosului calumniator nu este destul de puternică a revendica reputațiunea sdruncinată a calumniatului. Și apoi dacă nu în toate, — în cele mai multe casuri puterea învinge geniul, ear' spectatorii cel mult elatină din cap, sau — ceea-ce de regulă se întâmplă, — laudă triumful celui rău și pășesc pe urmele fariseismului nimicitor de suflete. Urmază apoi „perirea ta din tine Israile“.

Astfelu ne putem explica cum de și azi după: „Răsărirea luminii cunoscinței . . .“ întunerecul își înfige săgețile veninoase totdeauna în partea sentimentală a corpului omenesc, în — inimă. Desinfecare se cere, căci altcum nu'i destul de apropiat finitul lumii, ca să se nu se mai pöta forma un putrigaiu de imoralitate în sînul poporului nostru.

## Inmormântarea — principesei de Wied.

Inmormântarea principesei Maria de Wied s'a făcut Joi, la 4 ore după amiază, pe o plöie neînjetată, la cimitirul castelului Mon Repos.

Mai înainte, la 3 ore, avuse loc în castelul Segenhaus ceremonia funebră lângă sicriul îngropat întră corone bogate de flori.

Regina României a apărut lângă fratele său, prințul de Wied, regina Suediei lângă prințul Nicolae de Nassau.

Asistau încă la serviciul funebru părechia moștenitoare de Wied, prinții Wilhelm și Victor de Wied, regele Wurtembergei, prințul de coronă al Suediei și Norvegiei, prințul Fridric Carol de Hessa ca reprezentant al împăratului Wilhelm, ministrul român din Berlin, Beldiman, reprezentant al regelui Carol al României, prințul moștenitor de Hohenzollern, părechia moștenitoare a marelui ducat de Baden, prințul de Waldeck, părechia princiară Bentheim, reprezentantul regi-nei Wilhelmina a O'landei, și ducele de Albany.

Asistau încă și membrii celor mai înalte autorități provinciale.

După cântecul intonat de cor, preotul a vorbit despre stichul din biblie: „Vino, mergem eară la Domnul, căci el ne-a sdrobit, el ne va vindeca, el ne-a bătut, el ne va mângâia și ne va alina durerea.“

Preotul a zis că răposata principesă a lăsat cu inimă de mörte să nu i-se aducă laude la înmormântare, ci să se rostescă numai cuvinte mângâietore și înălțătoare pentru cei vii. În totdeauna dînsa a mângâiat pe oricine și i-a împărțit grijile și necazurile.

Nici-odă nu se plângea. Numai când fica sa s'a îmbolnăvit, atunci s'a plâns și dînsa și nu putea să mângâie pe alții, — atât de mult iubea pe fica sa.

Preotul a rostit apoi cuvinte mângâietore și a încheiat cu epitaful ales de însași principesa Maria pentru pētra mormentală: „Eu trăiesc și voi trebuie să trăiți de asemenea“.

În cântecele corului sicriul fu ridicat de prinți, dus și așezat pe carul mortuar, tras de patru cai negri.

Cortegiul fu deschis de societăți, după care urma clerul. După sicriu mergeau prinții pe jos, ear' prinsesele în trăsuri.

După 20 de minute cortegiul ajunse la cimitiriu.

După ce se mai zise o rugăciune, sicriul fu coborît în gröpă.

Mai mulți preoți roștiră alte rugăciuni.

Apoi prinții și prinsesele aruncară pământ preste sicriu, Regina Elisabeta înainte

de toți, după care dînsa, adînc emoționată, îmbrățișă pe fratele său.

Martî, cînd corpul răposatei a fost așezat în sicriu, Regina Elisabeta a cîntat din orgă cîntece religioase.

## De la sate.

### Sinodul parochial în Vidra de sus.

25 Martie n.

Duminea trecută s'a ținut sinodul parochial ordin al comunei noastre bis. *Vidra de sus*, sub presiul dlui protopresbiter tractual *Romul Furduiu*, chemat anume pentru conducerea sinodului.

După săvîrșirea sfîntei liturghii, împreună cu chemarea duhului sfînt, președintele, prin o vorbire pătrunzătoare, în care îndemnă pe popor la iubire față de biserică, singurul lăcaș ce ni-a mai rămas neatacat și unde ne mai putem întruni fără a fi conturbați, îl îndeamnă la devotament față de biserică și la păzirea cu sfîntenie a așezămintelor acestui sfînt lăcaș, — arată starea bisericilor noastre din trecut, cît era de persecutată, pînă ce pronia dumnezeiească ne dăte în fruntea bisericii un bărbat providențial, în vîci neuitat și pentru noi întocmai ca sfîntii, Andrei Baron de Șaguna, care în totă viața sa a luptat pentru apărarea bisericii și s'a îngrijit să o îngrădăscă cu cetate tare, pe care dușmanii să nu o potă ruina, cu constituția bisericii noastre, și declară sinodul parochial deschis.

Se constituie sinodul alegîndu-și notariu pe învîț. *Ioan Luca* și membrii de încredere pe *G. Narița* și *Ioan Ciama*, după care președintele dă cetire rațiociniului din anul espiat, de unde se vede că averea bisericii e de 43,151 Cor. 03 fl.

Cetește inventariul, precum și jurnalul de casă despre venitele și spesele avute și la urmă presintă proiectul de buget pe anul 1902.

Sinodul ia cu plăcere act despre averea bisericii care prin manipularea rațională a crescut față de anul trecut cu suma de 3,150 Cor. Dă absolutoriu comitetului și epitropiei, precum și mulțămîntă protocolară și primesce proiectul de buget întocmai.

Un poporean propune, că deoțee bis. e veche și mică, ear' poporul e mult, așa în cît a treia parte e silit să ste pe afară, sinodul se hotărăscă zidirea unei noue biserici.

Președintele laudă ideia membrului *Chira* și ia act despre propunerea făcută, îndrumînd comitetul parochial să studieze afacerea așa ca la sinodul următoriu să vină cu un plan și preliminaru despre modul cum s'ar pute zidi cît mai curînd o nouă biserică.

Primul epitrop *Mihail Gomboș*, din cauza bîtrînețelor abzice de postul onorific avut și rîgă sinodul să alégă altul în locul său.

Dl *Gomboș* a fost ales epitrop-primar al bis. noastre încă în anul 1874, pe cînd biserică nu avea a\_p\_r\_o\_p\_e nimica avere, și de atunci pînă în anul de față a manipulat singur și cu zel averea bis. sporindu-o la frumoasă sumă. Greu a cădūt, întregului sinod această declarație a dlui *Gomboș*, pentru-că perfectă încredere avem în d-sa. Dar' și mai greu a cădūt șefului tractual, care cunoștea meritele dlui *Gomboș* pe această cale și știe bine cum și în ce chip a putut să adune în decurs de 28 de ani o sumă așa frumoasă pe sîma bisericii. După multele rugări ale dlui protopresbiter și întregului sinod, dl *Gomboș* se hotărăște cu mare greu a mai primi încă pe anul acesta să fie epitrop.

Se verifică lista alegătorilor, după care președintele îndemnînd pe poporeni la apărare și jertfîre pentru biserică și școlă, declară sinodul închis cam pe la 2 ore p. m.

Și acum încă ceva:

Un „Donțariu“, în „Gazeta Transilvaniei“, — mai zilele trecute — se năpăstuea asupra șefului nostru tractual, învinuindu-l că nu ar ști conduce tractul și că nu se interesează de afacerile bis., voinđ prin această a scôte în relief meritele fostului protopresbiter *Ioan Pațîța*.

Noi știm fôrte bine, că „Donțariul“ e rudă fôrte de a\_p\_r\_o\_p\_e cu fostul protopresbiter și chiar și cu învîț. pens. *Vasiliiu Pațîța* din Cămpeni, care după cum se spune a înaintat

guvernului o rugare să i-se facă biserică magiară de rit gr. or., și așa nu ne prinde mirarea cînd vedem că lovește în dl protopop actual, care e ferm decis a scôte din biserică din Cămpeni pe aceia cari se dovelesc a fi dușmani bisericii.

Cunoscem noi și meritele fostului protopresbiter *Pațîța*. A fost un protopop la culmea chemării sale și și-a împlinit chemarea, dar' noi credem că nu e bine să ataci onórea cuiva, ca să scoți la ivelă meritele altuia, pentru-că sub actualul șef tractual și la insistința d-sale s'au z'dit patru biserici din nou, și încă în comunele cele mai scăpătate din tract (Ponorel, Săcătura, Albac și Poiana); s'au făcut școle noue în comunele Gărda de jos, Gărda de sus, Albac-Arada și Lăzești, unde nu era școlă de loc, apoi școlele din Săcătura, Certege și celelalte s'au reparat, așa în cît nici inspectorul reg. n'a obeeținut, numai singur la școlă din Ponorel, care acum e în lucrare. Fondul protopresbiterial era de 100 fl. cînd a venit dl protopresbiter *R. Furduiu*, ear' acum e peste 4000 Cor. Ore tóte acestea nu sunt merite și dl protopop n'are nici o pãrticică bună din acestea?

Faptele vorbesc, nu frasele góle.

Ciubărariul.

## Conferențe învățătoresci.

### Convocător.

Pe temeiul însărcinării primite de la Preaveneratul Consistoriu arhidiececan dto 28 Februaru v. 1902, Nr. 1976/scol. și cu provocare la cerculariul acelu Preavenerat emanat sub Nr. 1/scol. ex 1902, prin această am onorul a convoca, în calitate de comisariu consistorial, conferența învățătoresci noastre confesionale din cercul XIV, al Deejului, compus din protopresb. Bistriții și al Deejului, pe zilele *Joi*, *Vineri* și *Sâmbătă din săptămîna cea luminată, adevă în 18, 19 și 20 April v.* (1, 2 și 3 Maiu n.) 1902 la școlă parochiei noastre din orașul Deej, și invit pe toți dnii învățători și pe p. t. învățătoare a lua parte. De asemenea invit pe p. t. dnii directori locali precum și pe alți p. t. inteligenți cari se interesează de cauza școlară.

În această conferență — după săvîrșirea ritualelor prescise la 8 ore a. m. în ziua primă — vor veni în discuțiune următoarele cestiuni, în mare parte statorite încă în conferența din anul trecut:

#### I. Cestiuni de conținut pedagogic general:

1. „Cari sunt ocupațiunile laterale ale învățătorilor, cari ocupațiuni în conferențele din anul 1901 au fost invocate ca pedeci în calea progresului normal în școlele noastre confesionale?“

2. „Modul de predare al cîntului în școlă populară“. — *Simion Pahone* din B. Joseni și *Georgiu Prigónă* din Măgócea.

3. „Momentul psihologic și cel logic în procesul învățării“, pe „basa ȘS. 26—29 din pedagogia de I. Popescu ed. II, 1892.

#### II. Prelegeri practice:

1. „Fiul cel pierdut“, prelegere practică din religiune. — *Greg. Gavriș* din C. Giurgesci și *Ioan Cotușiu* jun. din Blășfalăul superior.

2. Tractarea unei piese de lectură cu privire la cetit și conținut. — *Ioan Cotușiu* din Galați, *Maria Bozga* din B. Prund și *Traian Purjea* din Blășfalăul-inferior.

3. „Comuna“, prelegere practică din geografie. — *Gavriil Tolca* din Diug, *Teodor Coroian* din C. Hășmaș și *Grig. Măgeșan* din Chintelnic.

4. „Împărțirea după despărțeminte a materialului din geografie. — *Mihail Oros* din Poiana-Blenchi.

#### III. Comisiunile permanente.

1. Raportul despre starea învățămîntului în fie-care tract protopresbiterial, conform p. 10 din instrucțiune.

Tot aceste comisiuni vor raporta dacă au observat că s'au făcut încercări a se satisface cerculariului Preaveneratului Consistoriu dto 7 Iunie 1901 Nr. 463 cu privire la scăderi; celui de dto 7 Iunie 1901 Nr. 4849/scol. cu privire la mijlocele de învățămînt și celui de dto 7 Iunie 1901 Nr. 4850 scol. cu privire la bibliotecile școlilor.

Pentru lucrările de sub I, 1 și 3 se va prepara fie-care învățătoriu ca și cînd ar avé

a refera, și anume în scris. — De asemenea și pentru criticarea prelegerilor practice de II, 1—3.

Năsăud, 14/27 Martie 1902.

Greg. Pletosu  
comisariu consistorial.

## NOUTĂȚI

**Parastas pentru N. Cristea.** Sâmbătă la 11 ore înainte de amiază s'a oficiat în biserică din Sibiu-Cetate parastas pentru odihna de veci a răposatului asesor consistorial *Nicolae Cristea*. Serviciul divin a fost oficiat de părintele protopresbiter *Ioan Papiu*, ear' cîntările funebreale a fost cîntate de corul seminarial condus de profesorul *Dumitru Cuntan*. Pe lîngă membrii familiei au asistat la acest act de pietate și aducere aminte *Preacuvioșia* sa archimandritul-vicariu și episcop titular *Dr. Ilarion Pușcariu*, asesorii consistoriali *Zaharie Boiu* și *Moise Lazar*, vechi colegi ai răposatului, esatoratul consistorial în corpore: cassariul și asesor *Pantaleon Lucaș*, șef-contabilul *Victor Finciu*, oficialul de casă *Petru Ciura* și oficialii de esatorat *Victor Tordășianu* și *Aureliu Trif*, presbiterii *Ioan Mihu* espeditor consistorial și *Constantin Dimian*, paroch al bisericii din suburbiul inf. al Sibiului, domnișorele *Elena Cuntan* și *Leontina Simonescu* și elevi seminariali (pe lîngă membrii corului).

**Din Craiva** ni se scrie: Temelia bisericii din parochia Craiva, protopresbiteratul *Albei Iulia*, pentru a cărei ajutorare a fost lansat un apel cătră tóte oficiile parochiale din arhidieceasă, s'a pus în Martie 1902 v. (ziua știlor 40 mucenici.)

**† Nicolae Țintea.** Sâmbătă la 2 ore după amiază s'a făcut înmormîntarea parochului din Turnișor *Nicolae Țintea*, în cimitierul bisericii de acolo. Ceremoniile funerare au fost oficiate de protopresbiterul tractului Sibiu, părintele *Ioan Papiu*, asistat de preoții *Ioan Mihu*, espeditor consistorial și administrator al parochiei Turnișorului, *Constantin Dimian*, paroch în Sibiu (biserică din suburbiul inferior), *Stefan Opriș*, paroch în Șurmare, *Teodor Necșa*, paroch în Bungard, și *Nicolae Vlad*, paroch în Șelimbăr. Cîntările funebreale au fost cîntate de învățătoriu *Ioan Pletos*, de clericul absolut *Ioan Muntean* și de alți doi cîntăreți. Părintele protopresbiter *Papiu* a ținut o pătrundătoare predică, ascultată cu mult interes din partea publicului. Credincioșii răposatului paroch, spre a da ultimul onor veteranului lor părinte sufletesc, care timp de preste 50 de ani li-a fost părinte bun și iubitoriu, au luat parte la actul înmormîntării cu mic cu mare, întreg satul, în cît nici în curtea bisericii nu mai încăpeau. Dintră străini a fost reprezentanța comunală, în frunte cu primariul, și presbiteriul bisericii luterane din Turnișor, în frunte cu parochul. — Astfel a fost însoțit pînă la recele mormînt moșul Țintea, bunul paroch, care vîdîndu-și încă de prin anul trecut neputințele împreunate prin lunga serie de ani 83 ai etății, după serviciu de jumătate de veac își ceruse însuși pensionarea, pentru a face loc unui succesor mai tînăr, care cu același drag și zel, dar' cu mai multă forță și desioincie să păstărească mai departe iubita lui turmă cuvîntătoare. Singurul dor al moșului Țintea 'i era să ajungă să-și vadă succesorul. Tatăl din ceriuri a dispus însă altcum, l'a chîmătat la sine înainte de a i-se fi împlinit acest dor.

Ai bă parte de odihnă și de răsplata cuvenită pentru îndelungata servire la altariul Domnului.

**Schimbare de garnisonă.** Joi (3 A-prile n.) la 8 ore și 10 minute dimineța batalionul 4 al regimentului de infanterie Nr. 31 plecă din Sibiu la Alba-Iulia. În aceeași zi sosese la Sibiu, în locul acestuia batalionul 2. al aceluiași regiment, care împreună cu celelalte două batalioane ale regimentului 31 fuseseră dislocate în Bosnia (Plevlje). Dintră aceste trei batalioane re'torșe în țără, unul va merge la Orăștie, ear' altul, cu stabul, la Alba-Iulia.

**Doi mici Robinsoni.** Încă în 18 Martie au dispărut de la casa părintescă băieții *Bător Róbert* (de 13 ani) și *Feller János* (de 16 ani) din Comorn, cu gînd de a cutreera lumea și a-și căuta apoi locuință pe vr'o insulă pustie. Înștiințată despre dispariția lor poliția din Comorn, a făcut tóte demersurile pentru a da de urma micilor Robinsoni, dar' pînă acum fără succes.

**O moștenire de 90 milioane lei.** Un ziar din România scrie: În comuna Turcheș lîngă Brașov trăiesc un țeran bătrîn cu numele *Ión Deianu*, care avea un frate. Acest frate a emigrat înainte cu 20 ani în America și-și caute norocul. L'a căutat și l'a găsit. Peste doi ani a scris fratelui, că 'i merge

bine. Apoi n'a mai scris. Un fiu al lui *Ion Deianu*, *Nicol. Deianu* trăia în București, ca antreprenor la cantina fabricii de chibrituri. Acesta ceti nu de mult într'un ziar american, că în New-York a murit milionarul *Deianu* și că averea lui de 18 milioane dolari (90 mil. lei), este administrată de stat. *N. Deianu* și-a adus aminte de unchiul seu. Milionarul repausat nu pôte fi altul, de cît fratele tătăne-său. Fără să pîrdă mult timp, s'a înțeles cu soru-sa *Anica*, care era servitoare în palatul justiției, s'au dus acasă, și au procurat documentele necesare și și-au angajat doi advocați români, cu cari se vor duce în curînd în America. Advocatii au luat asupra lor tóte cheltuelile.

**Môrte năpraznică.** În pădurea Sebeșului-superior (cercul Carovei) *Ioan Călin* și cumnatul său *Toma Curtean* tăiau un mare copac. În căderea sa copacul a rupt o cracă grosă a unui alt copac, care aruncată cu mare putere a cădūt lui *Călin* în cap și l'a ucis. Fiind bănuelă de negrijă, tribunul din Sibiu a emis o comisiune de investigație compusă din procurorul regesc *Csizinszky*, judele de investigație *Gödr* și din medicii *Dr. Jancsik* și *Dr. Beu*. În 25 Martie comisiunea a constatat, că *Curtean* nu e nimic vinovat la nenorocirea cumnatului său.

**O nouă țără cu diamante.** Conform rapórtelor sosite din *Seacle* (statul Washington) în ținuturile de la Cap-Nome au fost descoperite nu de mult întinse cîmpuri producătoare de diamante. S'au aflat pînă acum diamante de jumătate carat și chiar și de carat întreg. Zi de zi sosesc acolo sute de ómeni, cari se-și încerce norocul cu căutarea de diamante.

**Premiu pentru prinderea lui Sarafov.** În urma agitărilor faimosului *Sarafov*, fostul president al comitetului macedo-bulgar, Bulgarii din Macedonia sunt fôrte neastîm-părați, observând atitudine ca în prîjma unei revoluțiuni. *Sarafov* e la granița Macedoniei, ceea-ce ajungînd la cunoștința guvernului turcesc, acesta a trimis patru pentru prinderea lui. Totodată a dat de știre poporațiunii, că va da un premiu de 2000 lire în aur celor cari vor prinde pe *Sarafov*.

**Cămașa regelui.** Zilele trecute a fost vîndută la licitațiune publică (în Londra) cămașa pe care o avuse îmbrăcată regele *Carol I.* al Angliei în ziua de 30 Ianuarie 1649, cînd — în urma ajungerii la putere a revoluționarilor conduși de *Cromwel* — nenorocitul rege a fost decapitat. Un amator de anticități a cumpărat-o cu 4000 de sterlingi.

## Cărți și reviste.

A apărut:

„Cartea de Aur sau luptele politice-naționale ale Românilor de sub coróna ungară“, — volumul I. de *T. V. Păcățian*, și se trimite imediat celor-ce doresc să o aibă. Prețul unui exemplar broșat 10 coróne, legat în pânză 11 cor. 60 bani. Se pôte procura de la autoriul în Sibiu, ori prin librăria arhidiececană.

„Frumosul“, studiu psihologic, de *Dr. Dimitrie Magdu* avocat în Radna. (Retipărire din „Familia“). Prețul 1 corónă.

„Enciclopedia Română“, publicată din însărcinarea și sub auspiciile „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“, de *Dr. C. Diaconovich*, prim-secretarul Asociațiunii. Vol. III. Fasc. XXVI (*Orleanu—Petri*).

Acastă vastă publicațiune se apropie cu pași tot mai mari cătră sfîrșit, în cît în scurt timp vom pute vedé terminat primul dicți-onar enciclopedic român.

Fascicolul din urmă, publicat după un interval scurt de abia câteva săptămîni, cuprinde circa 2000 articoli, și anume restul din lit. O și o mare parte a literei P.

Editarea accelerată a fascicolicilor arată că atât redacțiunea, cît și zeloșii și desintereșatii ei colaboratori își dau tóte silințele ca să aducă această mare lucrare la un bun și apropiat sfîrșit. Rămîne numai, ca și publicul cetitor să le dea întreg concursul său pentru terminarea acestei folositoare publicațiuni.

Abonamentele se fac la *W. Krafft* în Sibiu și se primesc numai pentru publicațiunea întregă. Prețul de prenumerare pentru un tom broșurat cor. 20.— legat cor. 23 20 (în România: lei 25.— resp. 28-50).

Nr. 351 prot.

[45] 1—3

## Concurs

Pentru ocuparea postului de paroch în Frata-magiară, pe baza înaltei rezoluțiuni consistoriale din 18 Februarie a. c. Nr. 1887 B., se scrie concurs nou cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în cota B. pentru întregirea dotațiunei de la stat.

Reflecții și vor așterne petițiunile concursuale instruite conform normelor în vigoare în termenul susindicat la oficiul protopresbiterial gr. or. al Turzii și vor avea a se prezenta în vre-o Duminecă sau sâmbătă înaintea alegătorilor pentru a cânta, respective a celebra și a cuvânta.

Oficiul protopresbiterial gr. or. român al Turzii în conțelegere cu comitetul parochial din Frata.

Turda, 12 Martiu 1902.

Jovian Murășianu  
protopresbiter.

Nr. 2921 Ep.

[44] 2—3

## Publicare de licitațiune.

În scopul zidirii bisericii catedrale greco-orientale în Sibiu, cu suma preliminară de 369,080 corone 14 fileri prin această se publică Concurs.

Planurile, preliminarele de spese, condițiile generale și speciale de licitație se pot vedea în cancelaria Consistoriului archidieceșan strada Măcelarilor Nr. 45, până la 19 Aprilie st. n. a. c., în orele oficiose, de unde licitanții pot primi și blanchete pentru compunerea ofertelor.

Oferte se primesc numai pentru zidirea întregă, și numai dacă corespund întru toate condițiilor de licitație — până la 20 Aprilie st. n. a. c. la orele 12 din zi și sunt a se înainta la presidiul Consistoriului archidieceșan în Sibiu.

Sibiu, din ședința consistoriului archidieceșan, ca senat episcopesc, ținută la 13/26 Martie 1902.

Consistoriul archidieceșan  
al bisericii greco-orientale române din Transilvania.

Nr. 181/1902 prot.

[41] 2—3

## Concurs

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia Daneș, din protopresbiteratul Sighișorei, prin această se scrie concurs cu termen de 30 de zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch, sunt cele fasonate la cota B. pentru întregirea venitelor parochiale de la stat.

Doritorii de a ocupa acest post au așterne petițiunile concursuale instruite în sensul normelor în vigoare, la subsemnatul oficiu protopresbiterial în termenul deschis și a se prezenta înainte de alegere în vre-o Duminecă sau sâmbătă în biserică pentru a cânta respective celebra și a cuvânta, — și spre ași lua informațiune de la comitetul parochial despre parochie.

Oficiul protopresbiterial gr. or. român al tractului Sighișorei, în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Sighișora, 28 Februarie 1902.

Dimitrie Moldovan  
protopop.

[42] 2—3

## Concurs

Conform rezoluțiunei Preavener. Consistoriu archidieceșan dto 26 Februarie a. c., Nr. 2074 B., parochia de a III-a clasă Turnișor, prin pensionarea parochului Nicolau Țintea cu 1 Iuliu a. c. devine vacantă, pentru îndeplinirea aceia se scrie prin această concurs cu termen de 30 de zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în tabela B. pentru întregirea venitului de la stat.

Cei-ce doresc a reflecta la acest post vor avea așterne suplicile lor de concurs în termenul deschis instruite conform legilor și normelor în vigoare la oficiul protopresbiterial gr. or. al Sibiului, având însă a se prezenta în comună înainte de ziua alegerii în vre-o Duminecă sau sâmbătă spre ași dovedi în biserică destoinicia în cântări și tipic, precum și cunoștințele recerute pentru chemarea de păstoriu sufletesc prin o cuvântare de ocaziune.

Comitetul parochial gr. or. din Turnișor în conțelegere cu oficiul protopresbiterial.

Turnișor, în 10/23 Martie 1902.

Ioan Platoș  
president.Pavel Vulc  
notariu.

Nr. 400/1902.

Cu știrea și învoirea subscrisului.  
Sibiu, 13 Martie, 1902.I. Papiu  
protopresbiter.La Librăria Tipografiei  
Archidieceșane se află de vânzare:

Novele de Enric Sienkiewicz, trad.  
de I. C. Panțu . . . . . C. — 80  
Din romanul unei vieți, de Stefan  
Braborescu . . . . . „ 1—  
trimise cu posta pentru fiecare exemplar 10  
bani mai mult.

## Douăsprezece

## Cântece de școlă

pentru două și trei voci egale  
de

Timotei Popovici

prof. de muzică la seminarul „Andreian”.

Caetul I.

se află de vânzare în Editura Librăriei Archidieceșane cu prețul de 50 fil. plus porto 6 fil. eară recom. 45 fil. se mai pot procura și de la Tipografia și Librăria dieceșană Caransebeș, Librăria I. Ciurcu, Brașov, Tipografia A. Todoran Szamos-Ujvár, Tipografia și Librăria seminarului gr.-catolic Blaj și la Tipografia și Librăria H. Pardini Cernăuți (Bucovina).

In Tipografia și librăria archidieceșană, Sibiu, au apărut și se află de vânzare:

## Geografia

pentru școle civile și superioare de fete  
(originalul aprobat sub Nr. 1240/1898)

și

## Istoria universală

pentru școle civile și superioare de fete  
(originalul aprobat sub Nr. 64561/1896)

după

Alexandru Márki.

In românește de

I. Popovici.

Prețul Geografiei leg. . . . . fl. 1.30

„ Istoriei universale leg. . . . . „ 1—

## Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căilor ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobre 1901.

| Budapesta — Predeal |             |               |             |      |                                 |               |             |               |             | Budapesta — Arad — Teiuș |             |               |             |      |      |                            |             |               |             |       |       |
|---------------------|-------------|---------------|-------------|------|---------------------------------|---------------|-------------|---------------|-------------|--------------------------|-------------|---------------|-------------|------|------|----------------------------|-------------|---------------|-------------|-------|-------|
| Tren de pers.       | Tren accel. | Tren de pers. | Tren accel. |      |                                 | Tren de pers. | Tren accel. | Tren de pers. | Tren accel. | Tren de pers.            | Tren accel. | Tren de pers. | Tren accel. |      |      | Tren de pers.              | Tren accel. | Tren de pers. | Tren accel. |       |       |
| 10.—                | 10.—        | 8.50          | 2.10        | pl.  | Viena . . . . .                 | sos.          | 1.50        | 7.20          | 6.20        | 1.50                     | 10.00       | 10.00         | 2.10        | 8.50 | pl.  | Viena . . . . .            | sos.        | 3.25          | 7.20        | 6.20  | 6.20  |
| 8.30                | 6.50        | 5.45          | 9.15        |      | Budapesta (gara centrală).      |               | 7.10        | 1.50          | 3.20        | 7.50                     | 8.10        | 6.50          | 10.00       | 2.15 |      | Budapesta (gara centrală). |             | 6.10          | 1.50        | 7.20  | 9.40  |
| 11.21               | 8.46        | 9.02          | 11.12       |      | Szolnok . . . . .               |               | 3.22        | 11.44         | 3.25        | 5.32                     | 10.56       | 8.46          | 1.—         | 4.15 |      | Szolnok . . . . .          |             | 2.49          | 11.44       | 4.13  | 7.32  |
| 1.33                | 10.38       | 11.33         | 12.47       |      | P. Ladány . . . . .             | pl.           | 12.54       | 10.06         | 1.12        | 3.56                     | 3.55        | 11.51         | 6.05        | 7.11 | sos. | Arad . . . . .             | pl.         | 9.55          | 8.18        | 11.20 | 4.21  |
| 3.42                | 11.56       | 1.48          | 2.11        | sos. | Oradea-mare . . . . .           | sos.          | 11.04       | 8.43          | 11.36       | 2.38                     | 4.30        | 12.41         | 6.35        |      | pl.  | Glogovaț . . . . .         | sos.        | 8.57          |             | 10.50 | 4.06  |
| 3.58                | 12.16       | 2.06          | 2.18        | pl.  | Mező Telegd . . . . .           |               | 10.44       | 8.35          | 11.17       | 2.31                     | 4.42        | —             | 6.46        |      |      | Györök . . . . .           |             | 8.45          |             | 10.33 | —     |
| 4.38                | 12.48       | 3.03          | 2.50        |      | Rév . . . . .                   |               | 1.07        | 8.11          | 10.42       | 2.01                     | 5.03        | —             | 7.06        |      |      | Pauliș . . . . .           |             | 8.24          |             | 10.14 | —     |
| 5.20                | 1.26        | 3.45          | 3.26        |      | Bratca . . . . .                |               | 9.32        | 7.47          | 10.08       | 1.34                     | 5.14        | —             | 7.16        |      |      | Maria-Radna . . . . .      |             | 8.12          |             | 10.00 | —     |
| 5.43                |             | 4.06          |             |      | Ciucia . . . . .                |               | 9.11        |               | 9.50        |                          | 5.35        | 12.49         | 7.29        |      |      | Conop . . . . .            |             | 7.57          |             | 9.45  | 3.27  |
| 6.31                | 2.16        | 4.52          | 4.16        |      | Huiedin . . . . .               |               | 8.37        | 7.09          | 9.19        | 12.52                    | 5.37        | —             | 7.55        |      |      | Bérvava . . . . .          |             | 7.22          |             | 9.15  | —     |
| 7.16                | 2.49        | 5.32          | 4.52        |      | Nadășul-ung. . . . .            |               | 7.55        | 6.40          | 8.37        | 12.20                    | 6.13        | —             | 8.11        |      |      | Soborșin . . . . .         |             | 7.05          |             | 8.57  | —     |
| 8.18                |             | 6.39          | 5.42        |      | Cluș . . . . .                  | pl.           | 6.54        | 5.41          | 7.37        |                          | 6.58        | 1.46          | 8.51        |      |      | Zam . . . . .              |             | 6.75          |             | 8.15  | 2.31  |
| 8.33                | 3.50        | 6.59          | 5.55        | sos. | Apahida . . . . .               | sos.          | 6.13        | 5.23          | 7.—         | 11.01                    | 7.27        | 2.05          | 6.19        |      |      | Gurasada . . . . .         |             | 5.50          |             | 7.41  | 2.05  |
| 8.50                | 4.20        | 8.30          | 6.11        | pl.  | Ghiriș . . . . .                |               | 5.24        |               | 6.45        | 10.46                    | 7.52        | —             | 9.43        |      |      | Ilia . . . . .             |             | 5.23          |             | 7.16  | —     |
| 9.07                | 4.41        | 8.59          | 6.27        |      | Cucerdea . . . . .              | pl.           | 5.02        |               | 6.27        |                          | 8.08        | 3.27          | —           |      |      | Branicica . . . . .        |             | 5.13          |             | 7.06  | 1.39  |
| 10.14               | 5.56        | 10.29         | 7.26        |      | Uióra . . . . .                 | sos.          | 3.40        |               | 5.12        | 9.23                     | 8.26        | —             | 9.52        |      |      | Deva . . . . .             |             | 4.49          |             | 6.43  | —     |
| 10.44               | 6.24        | 11.16         | 7.50        |      | Vințul-de-sus . . . . .         |               | 3.11        |               | 4.43        | 8.54                     | 8.52        | 2.54          | 10.42       |      |      | Simeria (Piski) . . . . .  |             | 4.27          |             | 6.20  | 1.12  |
| 10.56               | 6.33        | 11.31         | 7.52        |      | Alud . . . . .                  |               | 3.04        |               | 4.33        | 8.49                     | 9.06        | 3.06          | 10.46       |      |      | Orăștia . . . . .          |             | 4.12          |             | 6.05  | 1.00  |
| 11.03               | 6.40        | 11.40         | 7.56        |      | Teiuș . . . . .                 | pl.           | 2.58        |               | 4.27        |                          | 9.52        | 3.32          | 11.35       |      |      | Șibot . . . . .            |             | 3.33          |             | 5.19  | 12.12 |
| 11.12               | 6.48        | 11.50         |             |      | Crăciunel . . . . .             | sos.          | 2.51        |               | 4.20        |                          | 10.16       | —             | 11.56       |      |      | Vințul de jos . . . . .    |             | 3.13          |             | 4.55  | 11.57 |
| 11.34               | 7.11        | 12.20         | 8.16        |      | Blaș (ungh. Têrnavei) . . . . . |               | 2.29        |               | 3.59        | 8.23                     | 10.38       | 4.00          | 12.16       |      |      | Alba-Iulia . . . . .       |             | 2.53          |             | 4.34  | 11.40 |
| 11.52               | 7.32        | 12.46         | 8.32        | sos. | Micăsasă . . . . .              | pl.           | 2.07        |               | 3.38        | 8.06                     | 10.54       | 4.23          | 12.34       |      |      | Teiuș . . . . .            | pl.         | 2.33          |             | 4.17  | 11.13 |
| 12.24               |             | 1.43          | 8.37        | pl.  | Copșa-mică . . . . .            | sos.          | 1.42        |               | 3.02        | 8.00                     | 11.30       | —             | 1.05        |      |      |                            |             | 2.—           |             | 3.43  | —     |
| 12.53               |             | 2.17          |             |      | Mediaș . . . . .                |               | 1.09        |               | 2.36        |                          |             |               |             |      |      |                            |             |               |             |       |       |
| 1.02                |             | 2.26          | 9.04        |      | Elisabetopol . . . . .          | pl.           | 12.56       |               | 2.26        | 7.35                     |             |               |             |      |      |                            |             |               |             |       |       |
| 1.14                |             | 2.36          |             |      | Sighișora . . . . .             | sos.          | 12.49       |               | 2.16        |                          |             |               |             |      |      |                            |             |               |             |       |       |
| 1.45                |             | 3.14          | 9.31        |      | Hașfalău . . . . .              |               | 12.11       |               | 1.44        | 7.08                     |             |               |             |      |      |                            |             |               |             |       |       |
| 2.01                |             | 3.33          | 9.43        | sos. | Homorod . . . . .               |               | 11.50       |               | 1.25        | 6.56                     |             |               |             |      |      |                            |             |               |             |       |       |
| 2.15                |             | 3.48          | 9.47        | pl.  | Agostonfalva . . . . .          | pl.           | 11.14       |               | 1.06        | 6.50                     |             |               |             |      |      |                            |             |               |             |       |       |
| 2.33                |             | 4.08          | 10.01       |      | Apăa . . . . .                  | sos.          | 10.55       |               | 12.49       | 6.37                     |             |               |             |      |      |                            |             |               |             |       |       |
| 3.04                |             | 4.45          | 10.25       |      | Feldioara . . . . .             | pl.           | 10.24       |               | 12.18       | 6.16                     |             |               |             |      |      |                            |             |               |             |       |       |
| 3.40                |             | 5.27          | 10.53       | sos. | Brașov . . . . .                | pl.           | 9.45        |               | 11.40       | 5.49                     |             |               |             |      |      |                            |             |               |             |       |       |
| 3.47                |             | 5.43          | 11.—        | pl.  | Timiș . . . . .                 | sos.          | 9.35        |               | 11.33       | 5.42                     |             |               |             |      |      |                            |             |               |             |       |       |
| 4.35                |             | 6.08          | 11.14       |      | Predeal . . . . .               |               | 9.12        |               | 11.16       | 5.28                     |             |               |             |      |      |                            |             |               |             |       |       |
| 5.35                |             | 7.52          | 12.26       |      | București . . . . .             | pl.           | 7.44        |               | 10.03       | 4.23                     |             |               |             |      |      |                            |             |               |             |       |       |
| 6.13                |             | 8.32          | 12.58       |      |                                 |               | 7.03        |               | 9.22        | 3.50                     |             |               |             |      |      |                            |             |               |             |       |       |
| 6.43                |             | 9.09          | 1.16        |      |                                 |               | 6.38        |               | 8.57        | 3.35                     |             |               |             |      |      |                            |             |               |             |       |       |
| 7.16                |             | 9.40          | 1.35        |      |                                 |               | 5.58        |               | 8.27        | 3.15                     |             |               |             |      |      |                            |             |               |             |       |       |
| 8.—                 |             | 10.25         | 2.09        | sos. |                                 |               | 5.08        |               | 7.48        | 2.45                     |             |               |             |      |      |                            |             |               |             |       |       |
| 8.55                |             | 11.—          | 2.19        | pl.  |                                 |               | 9.27        |               | 5.00        | 2.18                     |             |               |             |      |      |                            |             |               |             |       |       |
| 4.40                |             | 12.26         | 3.01        |      |                                 |               | 8.47        |               | 4.05        | 1.42                     |             |               |             |      |      |                            |             |               |             |       |       |
| 5.10                |             | 1.11          | 3.31        |      |                                 |               | 8.20        |               | 3.32        | 1.12                     |             |               |             |      |      |                            |             |               |             |       |       |
| 11.55               |             | 8.05          | 9.10        | sos. |                                 |               | 3.05        |               | 7.50        | 9.15                     |             |               |             |      |      |                            |             |               |             |       |       |

| Copșa-mică — Sibiu — Avrig — Făgăraș |           |       |      |            |                         |      |               |            |               | Arad — Timișoara |   |      |       |            |      |                       |               |            |      |       |   |
|--------------------------------------|-----------|-------|------|------------|-------------------------|------|---------------|------------|---------------|------------------|---|------|-------|------------|------|-----------------------|---------------|------------|------|-------|---|
| tren de persoane                     |           |       |      | tren mixt. |                         |      | tren de pers. | tren mixt. | tren de pers. | tren de pers.    |   |      |       | tren mixt. |      |                       | tren de pers. | tren mixt. |      |       |   |
| 2.21                                 | 4.43      | 11.19 | 7.10 | pl.        | Copșa mică . . . . .    | sos. | 6.25          | 9.32       | 3.25          | 12.35            | — | 6.20 | 11.56 | 5.00       | pl.  | Arad . . . . .        | sos.          | 10.43      | 3.44 | 10.55 | — |
| 3.50                                 | 6.36      | 12.47 | 8.50 |            | Ocna . . . . .          | pl.  | 5.07          | 8.08       | 1.50          | 11.01            | — | 7.08 | 12.42 | 6.14       |      | Vinga . . . . .       |               | 9.47       | 3.01 | 10.11 | — |
| 4.12                                 | 7.04      | 1.09  | 9.15 |            | Sibiu . . . . .         | sos. | 4.40          | 7.41       | 1.21          | 10.30            | — | 7.31 | 1.05  | 6.52       |      | Mercizfalva . . . . . |               | 9.09       | 2.33 | 9.43  | — |
| tr. mixt.                            | tr. mixt. |       |      |            |                         |      | —             | 7.33       |               | 8.57             | — | 8.01 | 1.35  | 7.39       | sos. | Timișoara . . . . .   | pl.           | 8.25       | 2.00 | 9.10  | — |
| 4.33                                 | 2.—       | —     | —    | pl.        | Tâlmăciu mare . . . . . |      | —             | 6.45       |               | 8.04             |   |      |       |            |      |                       |               |            |      |       |   |
| 5.23                                 | 2.54      | —     | —    |            | Avrig . . . . .         |      | —             | 6.01       |               | 7.15             |   |      |       |            |      |                       |               |            |      |       |   |
| 6.15                                 | 3.59      | —     | —    |            | Făgăraș . . . . .       | pl.  | —             | 3.32       |               | 4.25             |   |      |       |            |      |                       |               |            |      |       |   |
| 8.34                                 | 6.35      | —     | —    | sos.       |                         |      | —             | —          |               | —                |   |      |       |            |      |                       |               |            |      |       |   |

Notă. Numerele încadrate în linii negre înseamnă orele de noapte.